

JAK ROZWIJAĆ MOWĘ U DZIECKA?

- **Stwarzanie sytuacji komunikacyjnych (najlepiej w zabawie z dzieckiem oraz podczas codziennych czynności domowych)** – inicjowanie sytuacji w których dziecko poczuje potrzebę mówienia czyli sytuacje dotyczące pragnień, chęci, zadowolenia i radości;
- **Formułowanie prostych, jasnych i krótkich komunikatów do dziecka** – np. „gdzie miś?” „jedzie”, wsparte naturalnymi gestami np. „nie ma” (rozłożenie rąk).
W trakcie mówienia do dziecka mów powoli, wyraźnie i prawidłowo, utrzymuj kontakt wzrokowy z dzieckiem, pokazuj obiekty i nazywaj je.
- **Po wysłanym do dziecka komunikacie daj dziecku czas tzw. „cisza komunikacyjna” na odpowiedź** - nie wyręczaj dziecka i nie odpowiadaj za niego, poczekaj aby poprosił o to co chce w danym momencie, nie wyprzedzaj dziecka życzeń i jego potrzeb spełniając je tylko zapytaj dziecko – co chcesz? czy chcesz sok? poczekaj aż dziecko podejmie próbę odpowiedzi
- **Ucz dziecko nie tylko rzeczowników, gdyż w rozwoju komunikacji bardzo ważne są czasowniki i inne części mowy**– baw się z dzieckiem tak, aby miał możliwość w trakcie zabawy czy w codziennych domowych sytuacjach
 - ✓ prosić o przedmiot, jedzenie, czynność, o pomoc (będą to słowa m.in. chce, daj);
 - ✓ opisywać istnienie czegoś/kogoś, zniknięcie czegoś/kogoś (jest, nie ma); brak czegoś, posiadanie czegoś (mam, ja mam);
 - ✓ nazywać osoby/przedmioty/czynności (mama, auto, pije);
 - ✓ nawiazywać kontakty z innymi osobami witanie się/żegnanie z kolegami/nauczycielem/ rodzicem, dziękowanie, przepraszenie, zapraszanie
 - ✓ pytać o przedmiot/o osobę/ o czynności/o miejsca (co to?, kto? co robi?, gdzie?)
- **Dostarczaj dziecku bodźców dźwiękowych** – śpiewaj proste piosenki rytualne np. „Mydło lubi zabawę” <https://www.youtube.com/watch?v=kq4NULDhx5M>
- zachęcaj dziecko aby śpiewało wspólnie łatwe elementy piosenki, zabawy paluszkowe, wsłuchaj się z dzieckiem w dźwięki otoczenia (pytaj – co to? pies? auto?)
- **Generuj jak najwięcej sytuacji naturalnych każdego dnia zachęcających do mówienia** - zabawy i czynności podczas których wielokrotnie można użyć wybrane słowo np. tupu tupu (zabawa w domu, podczas spacerów, w drodze do przedszkola itp.),
- naśladować z dzieckiem odgłosy z otoczenia np. jedzie auto (bu, bu, brum, brum), jedzie pociąg (fu fu), pies (hau hau), kot (miau, miau)
- **Czytaj i opowiadaj dziecku bajki** – czytaj dziecku każdego dnia, wykorzystaj zabawki, pacynki aby po przeczytaniu fragmentu pobawić się z dzieckiem i zachęcić do komunikacji werbalnej
- **Baw się z dzieckiem przed lustrem** – rób śmieszne miny, dotykaj językiem nosa, licz językiem zęby przy otwartych ustach, baw się w konika (język dotyka podniebienia i kłaska), dziecko niech naśladowuje i wykonuje te same zabawy.
- **Ćwicz z dzieckiem oddech** – wykorzystaj wiatraczki, pompony, piórka, kawałki bibuły, dmuchaj na te przedmioty, dmuchajcie przez słomkę na pompony, na kroplę farby znajdującą się na papierze, róbcie bańki mydlane
- **Ogranicz do minimum korzystanie przez dziecko z wysokich technologii** – gdyż one (telewizor, internet, telefon komórkowy, tablet) niepotrzebnie pobudzają dziecko i atakują nadmiarem bodźców, ogranicz ilość bodźców w otoczeniu dziecka (uporządkuj pokój dziecka - posegreguj rodzaje zabawek, książki i część z nich schowaj na jakiś czas).